

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการประมาณผล

ในการสำรวจกิจการโรงแรมและเกสต์เฮาส์ พ.ศ. 2543 นี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ส่งแบบสอบถามไปยังโรงแรมและเกสต์เฮาส์ที่อยู่ในกลุ่มรวมจำนวน 2,540 แห่ง โรงแรมและเกสต์เฮาส์ที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามมีจำนวน 1,919 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 75.5 ของจำนวนโรงแรมและเกสต์เฮาส์ที่อยู่ในกลุ่มรวมทั้งสิ้น โดยแยกตามภาคได้ดังนี้

ภาค	โรงแรมและเกสต์เฮาส์ ทั้งสิ้น		โรงแรมและเกสต์เฮาส์ที่ ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทั่วราชอาณาจักร	2,540	100.0	1,919	75.5
กรุงเทพมหานคร	383	100.0	144	37.5
ภาคกลาง	606	100.0	545	89.9
ภาคเหนือ	569	100.0	461	81.0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	334	100.0	317	94.9
ภาคใต้	648	100.0	452	69.7

2.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสถานประกอบการ โรงแรมและเกสต์เฮาส์ที่อยู่ในกลุ่มรวมตามบัญชีรายชื่อ โดยส่งเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นข้าราชการและพนักงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติออกไปทำการสัมภาษณ์เจ้าของผู้ประกอบการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ตอบข้อมูลในระหว่างเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม พ.ศ. 2543

อนึ่ง การสำรวจโรงแรมและเกสต์เฮาส์นี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติได้รับความอนุเคราะห์จากกองทะเบียน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการให้รายชื่อ และสถานที่ตั้งของโรงแรมและเกสต์เฮาส์ที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการ สำนักงานสถิติแห่งชาติจะดำเนินการตรวจสอบบัญชีรายชื่อ และสถานที่ตั้งของโรงแรมและเกสต์เฮาส์ และแก้ไขให้ถูกต้องตามกลุ่มรวมก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 วิธีการประมาณผล

การสำรวจการประกอบกิจการ โรงแรมและเกสต์เฮาส์ พ.ศ. 2543 ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงแรมและเกสต์เฮาส์ที่อยู่ในกลุ่มรวม แต่เนื่องจากการเลือกโรงแรมและเกสต์เฮาส์ตัวอย่างในบางจังหวัด และมีโรงแรมและเกสต์เฮาส์บางแห่งไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ จึงจำเป็นต้องมีการประมาณค่าตามวิธีทางสถิติ เพื่อให้ข้อมูลสถิติที่น่าเสนอเป็นค่าประมาณของประชากรทุกแห่งที่อยู่ในกลุ่มรวม

การเสนอผลของการสำรวจ ได้เสนอผลในระดับจังหวัด และระดับภาค คือกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยในระดับภาคนั้นได้นำเสนอผลจำแนกตามขนาดของโรงแรมและเกสต์เฮาส์ ซึ่งได้มีการจัดกลุ่มโรงแรมและเกสต์เฮาส์ออกเป็น 3 กลุ่ม ตามจำนวนห้องพัก ดังนี้คือ

- กลุ่มที่ 1 : ประกอบด้วยโรงแรมและเกสต์เฮาส์ที่มีจำนวนห้องพักน้อยกว่า 60 ห้อง
- กลุ่มที่ 2 : ประกอบด้วยโรงแรมและเกสต์เฮาส์ที่มีจำนวนห้องพักระหว่าง 60 – 149 ห้อง
- กลุ่มที่ 3 : ประกอบด้วยโรงแรมและเกสต์เฮาส์ที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 150 ห้องขึ้นไป

ในการประมาณค่า กำหนดให้

- $k = 1, 2, 3, \dots, n_{hij}$ (โรงแรมหรือเกสต์เฮาส์ตัวอย่าง)
- $j = 1, 2, 3$ (กลุ่มของโรงแรมหรือเกสต์เฮาส์)
- $i = 1, 2, 3, \dots, A_h$ (จังหวัด)
- $h = 1, 2, 3, 4, 5$ (ภาค)

การประมาณค่ายอดรวม

1. สูตรการประมาณค่ายอดรวมของลักษณะที่ต้องการศึกษา X ของโรงแรมและเกสต์เฮาส์สำหรับกลุ่ม j จังหวัด i ภาค h คือ

$$X'_{hij} = \frac{N_{hij}}{n_{hij}} \sum_{k=1}^{n_{hij}} X_{hijk} \dots\dots\dots (1)$$

โดยที่ X_{hijk} คือ ค่าของลักษณะที่ต้องการศึกษา X ของโรงแรมและเกสต์เฮาส์ k
 กลุ่ม j จังหวัด i ภาค h

N_{hij} คือ จำนวนโรงแรมและเกสต์เฮาส์ทั้งสิ้น กลุ่ม j จังหวัด i ภาค h

n_{hij} คือ จำนวนโรงแรมและเกสต์เฮาส์ทั้งสิ้น ที่สามารถเก็บรวบรวม
 ข้อมูลได้ กลุ่ม j จังหวัด i ภาค h

2. สูตรการประมาณค่ายอดรวมของลักษณะที่ต้องการศึกษา X ของโรงแรมและเกสต์เฮาส์
 สำหรับจังหวัด i ภาค h คือ

$$x'_{hi} = \sum_{j=1}^3 x'_{hij} \dots\dots\dots (2)$$

3. สูตรการประมาณค่ายอดรวมของลักษณะที่ต้องการศึกษา X ของโรงแรมและเกสต์เฮาส์
 สำหรับกลุ่ม j ภาค h คือ

$$x'_{hj} = \sum_{i=1}^{A_h} x'_{hij} \dots\dots\dots (3)$$

โดยที่ A_h คือ จำนวนจังหวัดทั้งสิ้น ในภาค h และ $\sum_{h=1}^5 A_h = 76$

4. สูตรการประมาณค่ายอดรวมของลักษณะที่ต้องการศึกษา X ของโรงแรมและเกสต์เฮาส์
 สำหรับภาค h คือ

$$x'_h = \sum_{j=1}^3 x'_{hj} = \sum_{i=1}^{A_h} x'_{hi} \dots\dots\dots (4)$$

5. สูตรการประมาณค่ายอดรวมของลักษณะที่ต้องการศึกษา X ของโรงแรมและเกสต์เฮาส์ สำหรับกลุ่ม j ที่วราชอาณาจักร คือ

$$x'_j = \sum_{h=1}^5 x'_{hj} \dots\dots\dots (5)$$

6. สูตรการประมาณค่ายอดรวมของลักษณะที่ต้องการศึกษา X ของโรงแรมและเกสต์เฮาส์ สำหรับที่วราชอาณาจักร คือ

$$x' = \sum_{h=1}^5 x'_h = \sum_{j=1}^3 x'_j \dots\dots\dots(6)$$

2.3 การประมวลผลข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้กรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้วของแต่ละจังหวัด จะถูกส่งมายังสำนักงานสถิติแห่งชาติในส่วนกลาง เพื่อทำการบรรณาธิกรตรวจสอบความถูกต้อง และความเป็นไปได้ของข้อมูลในแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้วลงรหัสรายการต่างๆ จากนั้นจะทำการบันทึกข้อมูลเพื่อประมวลผลต่อไปอย่างไรก็ดี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการก่อนการประมวลผลในรูปตารางสถิติ ได้ทำการบรรณาธิกรด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขจนข้อมูลถูกต้องและครบถ้วนจึงประมวลผลในรูปตารางต่อไป

2.4 ข้อจำกัดของข้อมูล

ข้อมูลของการสำรวจอาจมีความคลาดเคลื่อนอยู่บ้างด้วยหลายสาเหตุ เช่น ได้รับข้อมูลจากโรงแรมและเกสต์เฮาส์ไม่ครบทุกแห่ง ความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการบันทึกข้อมูล การลงรหัส และจากการประมาณผลข้อมูลที่ขาดหายไป เป็นต้น อย่างไรก็ดี สำนักงานสถิติแห่งชาติได้พยายามขจัดความคลาดเคลื่อนให้เหลือน้อยที่สุด จึงใคร่ขอให้ผู้ใช้ข้อมูลคำนึงถึงข้อจำกัดดังกล่าวด้วย